ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 10ης Μαΐου 1960*

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 27/58, 28/58 και 29/58,

Compagnie des Hauts Fourneaux et Fonderies de Givors, Établissements Prenat, ανώνυμη εταιρία με έδρα το Givors (Rhône) (υπόθεση 27/58), εκπροσωπούμενη από την πρόεδρο του διοικητικού της συμβουλίου Joseph Roederer,

Société d'Exploitation Minière des Pyrenées, ανώνυμη εταιρία με έδρα το Ollette (Ανατολικά Πυρηναία) (υπόθεση 28/58), εκπροσωπούμενη από τον πρόεδρο του διοικητικού της συμβουλίου Edmond Verny,

Compagnie des Ateliers et Forges de la Loire, ανώνυμος εταιρία με έδρα το Saint-Étienne (υπόθεση 29/58), εκπροσωπούμενη από τον πρόεδρο του διοικητικού της συμβουλίου Henry Malcor, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Margue, 6, rue Alphonse-Munchen, επικουρούμενες από τον Jean Rault, επίκουρο καθηγητή της Νομικής, δικηγόρο στο cour d'appel του Παρισιού,

προσφεύγουσες,

κατά

Ανωτάτης Αρχής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, εκπροσωπούμενης από τον νομικό της σύμβουλο Raymond Baeyens, επικουρούμενο από τον καθηγητή Georges van Hecke, δικηγόρο στο Cour d'appel των Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την έδρα της, 2, place de Metz,

καθής,

που έχουν ως αντικείμενο:

στις υποθέσεις 27/58 και 28/58, προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως της Ανωτάτης Αρχής της 9ης Φεβρουαρίου 1958, που απευθύνθηκε με έγγραφο της

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

12ης Φεβρουαρίου 1958 στην Κυβέρνηση της Γαλλικής Δημοκρατίας, περί ειδικών τιμολογιακών μέτρων που εφαρμόζονται στις σιδηροδρομικές μεταφορές μεταλλευμάτων, και δημοσιεύθηκε στην *Journal Officiel de la CECA* στις 3 Μαρτίου 1958·

στην υπόθεση 29/58, προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως της Ανωτάτης Αρχής της 9ης Φεβρουαρίου 1958, που απευθύνθηκε με έγγραφο της 12ης Φεβρουαρίου 1958 στην Κυβέρνηση της Γαλλικής Δημοκρατίας, περί ειδικών τιμολογιακών μέτρων που εφαρμόζονται στις σιδηροδρομικές μεταφορές ορυκτών καυσίμων που προορίζονται για τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, και δημοσιεύθηκε στην *Journal Officiel de la CECA* στις 3 Μαρτίου 1958,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους A. M. Donner, Πρόεδρο, L. Delvaux, πρόεδρο τμήματος, και R. Rossi, πρόεδρο τμήματος και εισηγητή δικαστή, O. Riese και Ch. L. Hammes, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: K. Roemer
γραμματέας: A. van Houtte

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

Επί της ουσίας

Επί του λόγου ακυρώσεως περί αναρμοδιότητας της Ανωτάτης Αρχής κατά την έννοια των άρθρων 1 και 10 της Συμβάσεως περί μεταβατικών διατάξεων

1. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι οι εξουσίες που χορηγήθηκαν στην Ανωτάτη Αρχή με τη Σύμβαση περί μεταβατικών διατάξεων, για τον έλεγχο των τιμολογιακών μέτρων που προβλέπονται στην τέταρτη παράγραφο του άρθρου

70 της Συνθήκης, που ίσχυε κατά την ίδρυση της Ανωτάτης Αρχής, δεν μπορούσαν να ασκηθούν παρά μόνο κατά τη μεταβατική περίοδο η οποία έληξε τα μεσάνυχτα της 9ης Φεβρουαρίου 1958.

Η προσβαλλόμενη απόφαση, περί αρνήσεως εγκρίσεως των τιμολογιακών αυτών μέτρων εκδόθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 1958, δηλαδή την ημέρα της κοινοποιήσεώς της στην Κυβέρνηση της Γαλλικής Δημοκρατίας, η ημερομηνία δε κοινοποιήσεως μιας πράξεως αποτελεί συγχρόνως ημερομηνία ισχύος της.

Κατόπιν αυτού, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη λόγω αναρμοδιότητας της Ανωτάτης Αρχής κατά το χρόνο που κοινοποιήθηκε, δηλαδή στις 12 Φεβρουαρίου 1958.

Η επιχειρηματολογία αυτή είναι αβάσιμη.

Όπως προκύπτει από τις συζητήσεις και τις εξηγήσεις που δόθηκαν κατά την προφορική διαδικασία, η προσβαλλόμενη απόφαση ελήφθη το βράδι της 9ης Φεβρουαρίου 1958, την ημερομηνία δε αυτή είχε καταρτισθεί σε όλες της τις λεπτομέρειες, πράγμα που απεδείχθη με την προσκόμιση των συζητηθέντων σχεδίων κατά τη διάσκεψη αυτήν και από τα πρακτικά της εν λόγω διασκέψεως.

Για να αρχίσει η ισχύς της αποφάσεως αυτής έπρεπε να κοινοποιηθεί στην Κυβέρνηση της Γαλλικής Δημοκρατίας και, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοικήσεως, στον συντομότερο δυνατό χρόνο — πράγμα που έγινε —, αυτό όμως δεν αλλάζει κατά τίποτε το γεγονός ότι στην προκειμένη περίπτωση ελήφθη εγκύρως στις 9 Φεβρουαρίου 1958, δηλαδή κατά τη μεταβατική περίοδο.

Δεν υπάρχει επομένως αμφιβολία ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε εμπροθέσμως.

2. Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται περαιτέρω ότι η κατάργηση των ειδικών εσωτερικών τιμολογιακών μέτρων συνεπάγεται, λόγω των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών τις οποίες μπορεί να επιφέρει, το δικαίωμα των ενδια-

φερομένων να αξιώσουν τη χορήγηση των ενισχύσεων που προβλέπονται στο άρθρο 23 της Συμβάσεως περί των μεταβατικών διατάξεων.

Εφόσον η κατάργηση των επιδίκων τιμολογίων αποφασίσθηκε μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ή ακόμη και την παραμονή της λήξεώς τους, η Ανωτάτη Αρχή στέρησε τις προσφεύγουσες από τη δυνατότητα να αξιώσουν χορήγηση αυτών των ενισχύσεων.

Ο λόγος αυτός ακυρώσεως δεν μπορεί να γίνει δεκτός διότι κατά τον χρόνο που αποφασίσθηκε η κατάργηση των επιδίκων τιμομογίων, οι προσφεύγουσες είχαν πάντοτε το δικαίωμα και τη δυνατότητα να αξιώσουν τη χορήγηση των εν λόγων ενισχύσεων.

Πράγματι, η τελευταία παράγραφος του άρθρου 23 της Συμβάσεως ορίζει ότι οι ενισχύσεις μπορούν να παρέχονται στους ενδιαφερομένους κατά τη διάρκεια των δύο ετών που ακολουθούν τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, με απόφαση της Ανωτάτης Αρχής λαμβανόμενη μετά σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου.

Επί του λόγου ακυρώσεως περί παραβάσεως ουσιώδους τύπου κατά το άρθρο 15, πρώτη παράγραφος, της Συνθήκης

Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι το άρθρο 10, έβδομη παράγραφος, της Συμβάσεως υποχρεώνει την Ανωτάτη Αρχή να συμβουλεύεται την Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων που προβλέπεται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου αυτού.

Κατά το γράμμα του άρθρου 15, παράγραφος πρώτη της Συνθήκης, η πλήρωση του τύπου αυτού έπρεπε να μνημονεύεται στην απόφαση· εφόσον η μνεία αυτή παρελείφθη, η απόφαση παρέβη ουσιώδη τύπο.

Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

Καταρχήν πρέπει να ερευνηθεί αν στην προκειμένη περίπτωση έπρεπε η Ανωτάτη Αρχή να λάβει τη γνώμη της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων.

Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν σχετικά ότι οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 6, 8 και 9 του άρθρου 10 της Συμβάσεως, που διαγράφουν τα έργα της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων, πρέπει να ερμηνευθούν ότι εφαρμόζονται επίσης και στην παράγραφο 7, λαμβανομένης υπόψη της θέσεως που καταλαμβάνει η παράγραφος αυτή στα συμφραζόμενα αυτού του άρθρου.

Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό παρά μόνο κατά το μέτρο που οι διατάξεις για τις οποίες πρόκειται δεν είναι στενά ερμηνευτές.

Πράγματι, κατά το γράμμα της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της Συμβάσεως, η Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων επιφορτίζεται από την Ανωτάτη Αρχή να μελετήσει τις διατάξεις που πρόκειται να προταθούν στις κυβερνήσεις όσον αφορά τις μεταφορές άνθρακα και χάλυβα για την επίτευξη των σκοπών που ορίζονται στο άρθρο 70 της Συνθήκης.

Οι διατάξεις αυτές προορίζονται, κατά το γράμμα της επομένης παραγράφου, να αποτελέσουν αντικείμενο συμφωνιών μεταξύ των κυβερνήσεων, η δε Ανωτάτη Αρχή περιορίζεται να προτείνει και να αναλάβει την πρωτοβουλία των διαπραγματεύσεων μεταξύ των κρατών μελών και, ενδεχομένως, μεταξύ αυτών και των τρίτων ενδιαφερομένων κρατών.

Έτσι, δεν μπορεί να επεκταθεί η εφαρμογή των προαναφερθεισών διατάξεων στην περίπτωση που προβλέπει η παράγραφος 7 του ίδιου άρθρου, το οποίο αφορά αποκλειστικά τα μέτρα που πρέπει να λάβει μόνη η Ανωτάτη Αρχή.

Εξάλλου, η παρέμβαση της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων, η οποία προβλέπεται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 10 της Συμβάσεως, αφορά τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου· τα μέτρα αυτά, αφενός, αφορούν μόνον την εφαρμογή ή την εισαγωγή τιμολογίων μεταφορών για το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, αφετέρου δε, έχουν ως σκοπό την πραγματοποίηση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, της εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Κοινότητας των τιμών και των όρων μεταφοράς πάσης φύσεως που εφαρ-

μόζονται στον άνθρακα και στον χάλυβα· πρόκειται για μέτρα που ενδιαφέρουν αποκλειστικά τις διεθνείς μεταφορές μεταξύ των κρατών μελών.

Ως εκ τούτου ο σκοπός αυτών των μέτρων είναι εντελώς διάφορος από τον σκοπό των μέτρων που προβλέπονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 10 της Συμβάσεως, όπου πρόκειται για έγκριση ή για απαγόρευση ειδικών τιμολογιακών μέτρων που ενδιαφέρουν μόνον το εθνικό εμπόριο και των οποίων η διατήρηση ή η τροποποίηση δεν αποβλέπει στην προοδευτική εναρμόνιση των διεθνών τιμολογίων μεταφορών εντός του κοινοτικού πλαισίου.

Κατόπιν αυτού, η Ανωτάτη Αρχή δεν ήταν υποχρεωμένη στην προκειμένη περίπτωση ούτε να ζητήσει την προηγούμενη γνώμη της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων ούτε πολύ περισσότερο να μνημονεύσει τη γνώμη της επιτροπής αυτής· επομένως, ο λόγος ακυρώσεως περί παραβάσεως ουσιώδους τύπου είναι αβάσιμος.

Επί του επικουρικού λόγου ακυρώσεως περί παραβάσεως των άρθρων 4, β, και 70, παράγραφος 4, της Συνθήκης, καθώς και του άρθρου 10, παράγραφος 7, της Συμβάσεως περί των μεταβατικών διατάξεων

1. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Ανωτάτη Αρχή παρέβη το άρθρο 70, παράγραφος 4, και το άρθρο 4, β, της Συνθήκης, καθώς και το άρθρο 10, παράγραφος 7, της Συμβάσεως, αποφασίζοντας την κατάργηση του τιμολογίου SNCF αριθμός 7, κεφάλαιο 3, παράγραφος IV, και 11, παράγραφος I, καθώς και του τιμολογίου SNCF αριθμός 13, κεφάλαιο 3, παράγραφος I, στο πεδίο εφαρμογής του από τα ορυχεία των Πυρηναίων, και 12, παράγραφος I, που αποτελούν ειδικά εσωτερικά τιμολογιακά μέτρα εφαρμοζόμενα προς το συμφέρον μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων παραγωγών άνθρακα και χάλυβα.

Πρέπει να ερευνηθεί αν τα ειδικά εσωτερικά τιμολόγια που προβλέπονται στο άρθρο 70, παράγραφος 4, της Συνθήκης εμπίπτουν στην εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4, β, και το μέτρο κατά το οποίο οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται επί των εν λόγω τιμολογίων.

Το άρθρο 4, β, απαγορεύει τα μέτρα «που εισάγουν διάκριση μεταξύ, (...) καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά (...) τα τιμολόγια των μεταφορών»· η απαγόρευση αυτή αποτελεί ουσιώδη όρο για την ίδρυση και για τη λειτουργία της κοινής αγοράς και επομένως δεν μπορεί να υποστεί εξαίρεση ούτε να δώσει λαβή σε παρεκκλίσεις πλην αν προβλέπονται από ρητές διατάξεις της Συνθήκης.

Όταν οι διατάξεις του άρθρου 4 αναφέρονται, επαναλαμβάνονται ή εξειδικεύονται σε άλλα τμήματα της Συνθήκης, οι ρυθμίσεις που αναφέρονται στην απαγόρευση των διακρίσεων πρέπει να κρίνονται στο σύνολό τους και να εφαρμόζονται συγχρόνως.

Οι διατάξεις του άρθρου 4, β, της Συνθήκης επαναλαμβάνονται από το άρθρο 70, παράγραφος 1, το οποίο προβλέπει την ανάγκη εφαρμογής τιμολογίων μεταφορών χάλυβα και άνθρακα καταλλήλων να προσφέρουν στους καταναλωτές, που τελούν υπό συγκριτικώς όμοιες συνθήκες, συγκριτικώς όμοιους όρους τιμών.

Κατόπιν αυτού, η αρχή της μη εισαγωγής διακρίσεων η οποία εξαγγέλλεται στο άρθρο 4, β, της Συνθήκης βρίσκει στο άρθρο 70, παράγραφος 1, την κύρωση του επιτακτικού της χαρακτήρα και την εφαρμογή της σε θέματα τιμολογίων μεταφοράς άνθρακα και χάλυβα.

2. Κατά το άρθρο 70, παράγραφος 1, της Συνθήκης, η διάκριση σε ένα ειδικό εσωτερικό τιμολογιακό μέτρο συνίσταται στο γεγονός ότι το μέτρο αυτό προσφέρει όρους τιμών διαφορετικούς σε καταναλωτές που τελούν υπό συγκριτικώς όμοιες συνθήκες.

Το συγκριτικώς όμοιο των συνθηκών υπό το οποίο τελούν οι καταναλωτές πρέπει, στο πλαίσιο του προαναφερθέντος άρθρου, να κριθεί αποκλειστικά σε συνάρτηση με το μεταφορικό μέσο για το οποίο πρόκειται.

Πρέπει να απορριφθεί η άποψη των προσφευγουσών ότι η σύγκριση μεταξύ των επιχειρήσεων παραγωγών άνθρακα και χάλυβα δεν πρέπει να περιορισθεί στις συνθήκες στις οποίες βρίσκονται μόνον από άποψη μεταφορών, αλλά ότι η σύγκριση αυτή πρέπει να λάβει υπόψη της όλες τις συνθήκες στις οποίες βρίσκονται οι επιχειρήσεις αυτές, ιδίως τον τόπο παραγωγής, την αποδοτικότητα των στρωμάτων τα οποία τελούν υπό εκμετάλλευση και το γεγονός της θέσεως σε μειονεκτική οικονομικώς περιοχή.

Ακόμη και αν εφαρμοζόταν με επιφύλαξη, η άποψη αυτή θα κατέληγε στο αποτέλεσμα ότι κάθε επιχείρηση δεν θα μπορούσε να συγκριθεί παρά μόνο με

αυτήν την ίδια, οπότε η έννοια των «συγκριτικώς ομοίων συνθηκών» και επομένως η έννοια της «διακρίσεως» θα καθίσταντο κενές περιεχομένου.

3. Από το άρθρο 4 της Συνθήκης προκύπτει ότι οι συντάκτες της Συνθήκης θέλησαν με το άρθρο 70 να εξαλείψουν τις στρεβλώσεις της κοινής αγοράς με τη διαρρύθμιση των τιμολογίων μεταφορών για να εξασφαλισθεί η λειτουργία της κοινής αγοράς σύμφωνα με τις αρχές που θέσπισε η Συνθήκη.

Με την ενέργεια αυτή δεν μπορούσαν να αγνοήσουν ότι η βιομηχανία μεταφορών αποτελεί βιομηχανικό κλάδο, ανεξάρτητο από τη βιομηχανία παραγωγής άνθρακα και χάλυβα, με δικά της προβλήματα, ανάγκες και διαδικασίες, ούτε το γεγονός ότι, εφόσον η βιομηχανία αυτή δεν ενσωματώθηκε στην κοινή αγορά, έπρεπε να γίνει σεβαστή η ατομικότητά της· έτσι η Συνθήκη περιορίσθηκε να αποφευχθεί η δυνατότητα της βιομηχανίας μεταφορών να ματαιώσει με ενέργειές της τους στόχους της Συνθήκης.

Κατ' ακολουθίαν, όσον αφορά τις διεθνείς μεταφορές, το άρθρο 70, αποβλέπει μεν σε μεταγενέστερη εναρμόνιση των εθνικών τιμολογίων, αφήνει όμως ελεύθερη την πολιτική της τιμολογήσεως και περιορίζεται στην απαίτηση της άρσεως μέσα σε κάθε εθνικό σύστημα των διακρίσεων ανάλογα με το σημείο αναχωρήσεως ή με το σημείο προορισμού.

Επίσης — όπως αποδεικνύεται από την πέμπτη παράγραφο — όσον αφορά τις εσωτερικές μεταφορές, τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα στην εμπορική τους πολιτική, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της Συνθήκης.

Τα κράτη και οι επιχειρήσεις μεταφορών θα κινδύνευαν ασφαλώς να αγνοήσουν τις διατάξεις αυτές αν, κατά την κατάρτιση των τιμολογίων τους, λάμβαναν υπόψη τους τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της εγκαταστάσεως των επιχειρήσεων παραγωγών άνθρακα και χάλυβα ή της ποιότητας των στρωμάτων που εκμεταλλεύονται.

Αντιθέτως, η Συνθήκη απαιτεί, όταν τα κράτη ή οι επιχειρήσεις αποφασίζουν να συντάξουν τα τιμολόγιά τους, να αποβλέπουν μόνον στις συνθήκες μεταφορών

και επομένως στη δυνατότητα συγκρίσεως των διαφόρων διαδρομών και εγκαταστάσεων από άποψη μεταφορών.

4. Κατά το γράμμα του άρθρου 70, παράγραφος 4, της Συνθήκης, τα ειδικά εσωτερικά τιμολογιακά μέτρα είναι εκείνα που εφαρμόζονται προς το συμφέρον μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων παραγωγής άνθρακα ή χάλυβα.

Τα επίδικα τιμολογιακά μέτρα, που επιτρέπουν εκπτώσεις τιμών σε ορισμένους καταναλωτές, τα οποία δεν βρίσκουν όμως δικαιολογία στις συνθήκες μεταφορών υπό τις οποίες τελούν οι δικαιούχοι τους, προσφέρουν διαφορετικές συνθήκες τιμών σε καταναλωτές που βρίσκονται ή μπορούσαν να βρίσκονται σε συγκριτικώς όμοιες συνθήκες από άποψη μεταφορών· έτσι, αποτελούν τιμολογιακά μέτρα απαγορευόμενα από τα άρθρα 4, β, και 70, παράγραφος 1.

Εξάλλου, η κοινή αγορά στηρίζεται στην αρχή ότι οι προϋποθέσεις ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων παραγωγών άνθρακα και χάλυβα πρέπει να προκύπτουν από φυσικές συνθήκες παραγωγής και όχι από νοθευμένες, υπό τις οποίες τελούν· κάθε ειδικό εσωτερικό τιμολογιακό μέτρο που περιλαμβάνει στοιχείο ενισχύσεως ή επιχορηγήσεως προσβάλλει την αρχή αυτή διότι έχει ως αποτέλεσμα την τεχνητή μεταβολή των προϋποθέσεων παραγωγής υπό τις οποίες τελούν οι δικαιούχοι επιχειρήσεις· το μέτρο αυτό επίσης απαγορεύεται από το άρθρο 4, γ, της Συνθήκης.

Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η απαγόρευση του άρθρου 4,γ, έπρεπε να εφαρμοσθεί υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 67, σύμφωνα με το οποίο αν το μέτρο ενός κράτους μέλους το οποίο μπορεί να έχει αισθητή επίπτωση επί των όρων ανταγωνισμού στην κοινή αγορά συνεπάγεται επιζήμια αποτελέσματα για τις επιχειρήσεις άνθρακα ή χάλυβα, που υπάγονται στην αρμοδιότητά του, η Ανωτάτη Αρχή μπορεί να του επιτρέψει να χορηγήσει στις επιχειρήσεις αυτές ενίσχυση.

Η επιχειρηματολογία αυτή είναι απορριπτέα διότι το άρθρο 67 περιορίζεται στην πρόβλεψη μέτρων διασφαλίσεως τα οποία μπορεί να λάβει η Κοινότητα κατά ενεργειών ενός κράτους μέλους, οι οποίες, μολονότι μπορεί να ασκήσουν αισθητή επιρροή στους όρους του ανταγωνισμού στις βιομηχανίες άνθρακα και χάλυβα, δεν θίγουν κατά τρόπο άμεσο και ευθύ τις βιομηχανίες αυτές.

Αυτά τα μέτρα διασφαλίσεως, όχι μόνο δεν παραβιάζουν το άρθρο 4, γ, αλλά αποβλέπουν μόνο στην αντιστάθμιση των οικονομικών μειονεκτημάτων τα οποία προκύπτουν στην κοινή αγορά από μια κρατική ενέργεια που η Ανωτάτη Αρχή δεν έχει την εξουσία να σταματήσει άμεσα.

5. Το άρθρο 70, παράγραφος 4, επιτρέπει πάντως στην Ανωτάτη Αρχή να εγκρίνει την εφαρμογή εσωτερικών ειδικών τιμολογιακών μέτρων τα οποία παρίστανται σύμφωνα προς τις αρχές της Συνθήκης.

Η συμφωνία των μέτρων αυτών προς τις εν λόγω αρχές πρέπει να κρίνεται σε σχέση με το άρθρο 2, δεύτερη παράγραφος, της Συνθήκης, σύμφωνα με το οποίο η Κοινότητα οφείλει να δημιουργήσει προοδευτικώς τις προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν μόνες τους την ορθολογικότερη κατανομή της παραγωγής στο υψηλότερο επίπεδο παραγωγικότητας.

Η κατανομή αυτή είναι εκείνη η οποία στηρίζεται ιδίως στην κλιμάκωση του κόστους παραγωγής που προκύπτει από την απόδοση, δηλαδή από τους τεχνικούς και φυσικούς όρους που πληρούν οι διάφοροι παραγωγοί και από τις προσωπικές τους προσπάθειες.

Έτσι, η έγκριση που προβλέπεται στο άρθρο 70, τέταρτη παράγραφος, δεν μπορεί να δοθεί παρά μόνο κατά το μέτρο που τα εγκριθέντα τιμολόγια υποστηρίξεως επιτρέπουν στις δικαιούχες επιχειρήσεις να υπερνικήσουν τις έκτακτες και προσωρινές δυσχέρειες που οφείλονται σε απρόβλεπτες περιστάσεις και είναι ικανές να διακυβεύσουν την κλιμάκωση των τιμών παραγωγής οι οποίες προκύπτουν από τις φυσικές συνθήκες των εν λόγω επιχειρήσεων.

Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι τέτοια έγκριση μπορεί να δοθεί επίσης λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων της περιφερειακής πολιτικής· υπέρ της απόψεώς τους επικαλούνται δε τις αρχές που εκτίθενται στο άρθρο 80, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΟΚ.

Η επιχειρηματολογία αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή· δεδομένου ότι η προβλεπόμενη από τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της ΕΚΑΧ ολοκλήρωση δεν μπορεί να είναι παρά μόνον μερική, η Ανωτάτη Αρχή δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει όλα τα

πραγματικά στοιχεία από τα οποία εξαρτάται μια περιφερειακή πολιτική, δεν δικαιούται δε να προσαρμόζει τις ενέργειές της στις απαιτήσεις τέτοιας πολιτικής.

6. Τα επίδικα τιμολόγια προσφέρουν εκπτώσεις τιμών σε σχέση με τις γενικής εφαρμογής τιμολογήσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο 1 των τιμολογίων SNCF αριθμός 7 και αριθμός 13, λόγω δε του γεγονότος αυτού αποτελούν ειδικά εσωτερικά τιμολογιακά μέτρα· τα μέτρα αυτά εισήχθησαν για να αντιμετωπιστούν οι διαρθρωτικές δυσχέρειες υπό τις οποίες τελούν οι προσφεύγουσες από την άποψη των φυσικών όρων της παραγωγής τους σε σχέση με τις ανταγωνιστικές επιχειρήσεις.

Οι εκπτώσεις τιμών που παραχωρούνται από τα μέτρα αυτά δεν είναι αιτιολογημένες από το γεγονός ότι οι προσφεύγουσες τελούσαν υπό συγκριτικώς όχι όμοιες συνθήκες από άποψη μεταφορών, σε σχέση με τις ανταγωνιστικές επιχειρήσεις.

Κακώς επικαλούνται οι προσφεύγουσες ότι τα επίδικα τιμολόγια εφαρμόσθηκαν προς το συμφέρον των μεταφορέων, όπως επίσης και προς το συμφέρον των καταναλωτών, και ότι το γεγονός αυτό αποδεικνύει ότι τα τιμολόγια αυτά δεν αποτελούν ειδικά εσωτερικά τιμολογιακά μέτρα που εφαρμόσθηκαν προς το συμφέρον μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων παραγωγών άνθρακα και χάλυβα.

Τα ανταγωνιστικά τιμολόγια επιτρέπουν στον μεταφορέα να διατηρεί το εμπόριό του έναντι του πραγματικού ή ενδεχόμενου ανταγωνισμού άλλου μέσου μεταφοράς.

Στην προκειμένη περίπτωση, τα επίδικα τιμολόγια, υπό την ιδιότητά τους ως ειδικών εσωτερικών τιμολογιακών μέτρων, εφαρμόσθηκαν προς το συμφέρον προπαντός των καταναλωτών.

Οι προσφεύγουσες δεν προσκόμισαν απόδειξη για το ότι τα τιμολόγια αυτά καταρτίσθηκαν προπαντός προς το συμφέρον του μεταφορέα· κατόπιν αυτού, αποτελούν ειδικά εσωτερικά τιμολογιακά μέτρα, προβλεπόμενα από το άρθρο 70, τέταρτη παράγραφος, της Συνθήκης, και εμπίπτουν στην απαγόρευση που διακηρύσσουν τα άρθρα 4, β, και 70, πρώτη παράγραφος.

7. Τα εν λόγω τιμολόγια ίσχυαν κατά την ίδρυση της Ανωτάτης Αρχής και επομένως εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 10, έβδομη παράγραφος, της Συμβάσεως· το άρθρο αυτό δεν εισάγει παρεκκλίσεις από τους κανόνες που διακηρύσσουν τα άρθρα 4, β, και 70, πρώτη και τέταρτη παράγραφοι, αλλά περιορίζεται να επιβάλλει στην Ανωτάτη Αρχή την υποχρέωση, κατά τη μεταβατική περίοδο, να παρέχει για την τροποποίηση των ισχυόντων τότε τιμολογίων υποστηρίξεως την αναγκαία προθεσμία για να αποφευχθεί μια σοβαρή οικονομική διαταραχή.

Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι με την προθεσμία αυτήν δεν μπορούν να αποφευχθούν τέτοιες διαταραχές.

Ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί in limine, διότι προβλήθηκε για πρώτη φορά και χωρίς άλλο σχόλιο με το υπόμνημα απαντήσεως· επιπλέον, οι προσφεύγουσες δεν προσκόμισαν επαρκή κατά νόμο απόδειξη του ισχυρισμού τους που να επιτρέπει στο Δικαστήριο να κρίνει αυτή την κατάσταση.

Επί του επικουρικού λόγου ακυρώσεως περί παραβάσεως των γενικών στόχων που εξαγγέλονται στα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης

1. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παρέβη τα άρθρα 2, δεύτερη παράγραφος, και 3, γ, δ και ζ, της Συνθήκης· στις υποθέσεις 27/58 και 29/58 επικαλούνται επίσης παράβαση του άρθρου 3, β.

Πρέπει να διευκρινισθεί ότι οι στόχοι των άρθρων 2 και 3 δεν μπορούν να επιτευχθούν συγχρόνως και στον ανώτατο βαθμό· αρκεί για να διασφαλισθεί επί του θέματος αυτού η νομιμότητα της αποφάσεως της Ανωτάτης Αρχής ότι οι εν λόγω στόχοι τηρήθηκαν λογικά, σύμφωνα με τις ιδιομορφίες και τις δυνατότητες της αντιμετωπιζομένης περιπτώσεως και ότι ακολουθήθηκαν προς το κοινό συμφέρον που διακηρύσσεται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 3· το συμφέρον αυτό δεν περιορίζεται στην άθροιση των ατομικών συμφερόντων των επιχειρήσεων της Κοινότητας· εκφεύγει του κύκλου αυτών των ιδιωτικών συμφερόντων και προσδιορίζεται σε σχέση με τους γενικούς σκοπούς αυτής της Κοινότητας, οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 2.

2. Κατά τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 2, της Συνθήκης: «η Κοινότης οφείλει να δημιουργήσει προοδευτικώς τις προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν μόνες τους την ορθολογικότερη κατανομή της παραγωγής στο υψηλότερο επίπεδο παραγωγικότητος, διαφυλάττοντας συγχρόνως τη συνεχή απασχόληση και αποφεύγοντας την πρόκληση θεμελιωδών και παρατεινομένων διαταραχών της οικονομίας των κρατών μελών».

Η διάταξη αυτή εκφράζει μεν δύο επιφυλάξεις, αφήνει όμως σαφώς να διαφανεί ο ουσιώδης σκοπός της κοινής αγοράς, καθώς επίσης και ότι η γενική πολιτική της Ανωτάτης Αρχής πρέπει να τείνει στην πραγματοποίηση — τούτο δε επίσης κατά την εφαρμογή του άρθρου 70 — της προοδευτικής καθιερώσεως προϋποθέσεων που διασφαλίζουν αυτές οι ίδιες την ορθολογικότερη κατανομή της παραγωγής.

Οι συντάκτες της Συνθήκης αντιμετώπισαν το ζήτημα ότι η πολιτική αυτή μπορούσε να έχει ως συνέπεια ότι ορισμένες επιχειρήσεις θα αντιμετώπιζαν ενδεχομένως την ανάγκη να σταματήσουν ή να τροποποιήσουν τη δραστηριότητά τους· αυτό προκύπτει ιδίως από τη Σύμβαση περί των μεταβατικών μέτρων, το άρθρο 10, έβδομη παράγραφος, της οποίας εφαρμόσθηκε στην προκειμένη περίπτωση.

Η Σύμβαση αυτή αποβλέπει τόσο στην ίδρυση της κοινής αγοράς, θέτοντας τέρμα σε καταστάσεις ασυμβίβαστες προς τις αρχές της και ικανές να εμποδίσουν την πραγματοποίηση των στόχων που προβλέπονται ιδίως στα άρθρα 2 και 3, όσο και στη θεραπεία των δυσμενών συνεπειών που μπορούσε να έχει ή ίδρυση της κοινής αγοράς σε ορισμένες περιπτώσεις.

Προβλέπει δε ρητώς, ιδίως στο άρθρο 23, μέτρα αναπροσαρμογής που μπορούν ακόμη να φθάσουν ώς την εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων μη υποκειμένων στη Συνθήκη καθώς και σε ενισχύσεις τόσο προς επιχειρήσεις όσο και προς εργαζομένους.

Το γεγονός ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις κινδυνεύουν να καταλήξουν στην πρόσκαιρη μείωση της εργασίας και στο κλείσιμο επιχειρήσεων δεν μπορεί να καταστήσει παράνομες τις αποφάσεις αυτές λόγω παραβάσεως των άρθρων 2 και 3· μπορεί μάλιστα να γίνει αντιθέτως δεκτό ότι επιβάλλονται για να μπορέσει η κοινή αγορά να επιτύχει τους στόχους στους οποίους αποβλέπει λόγω του

ότι ενισχύουν την αντίστασή της στις κρίσεις, εξαφανίζοντας τις επιχειρήσεις που δεν μπορούν να υπάρξουν παρά μόνο χάρη σε συνεχείς και μαζικές επιχορηγήσεις.

Περαιτέρω, οι αριθμοί και οι υπολογισμοί που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο δεν αποδεικνύουν επαρκώς κατά νόμο ότι με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις απειλήθηκε σοβαρά η πλήρης απασχόληση και η παραγωγικότητα των επιχειρήσεων· πρέπει δε να υπενθυμισθεί στις προσφεύγουσες ότι οι αποφάσεις αυτές δεν εμποδίζουν καθόλου μια νέα αίτηση στηριζόμενη αυτήν τη φορά ευθέως στο άρθρο 70, τέταρτη παράγραφος, αν, πριν από τη λήξη της παραχωρηθείσας προθεσμίας, οι περιστάσεις δικαιολογούν ένα νέο ειδικό τιμολόγιο.

Θα ήταν σε κάθε περίπτωση αντίθετο προς την έννοια της Συνθήκης να εγκριθούν υφιστάμενα ειδικά τιμολόγια για μόνο τον λόγο ότι η προσαρμογή στην κοινή αγορά των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων αποδεικνύεται δυσχερής ή ακόμη και αδύνατη.

Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να γίνει επίκληση του άρθρου 2, δεύτερη παράγραφος, της Συνθήκης, υπέρ της απόψεως ότι η Ανωτάτη Αρχή, σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 70, τέταρτη παράγραφος, είναι υποχρεωμένη κατά γενικό κανόνα να εγκρίνει τα ειδικά τιμολόγια όταν η έλλειψη τέτοιων τιμολογίων θα μπορούσε να βλάψει την αποδοτικότητα μιας επιχειρήσεως.

Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν περαιτέρω ότι η προσβαλλόμενη απόφαση μπορεί να προκαλέσει θεμελιώδεις και παρατεινόμενες διαταραχές στη γαλλική οινονομία και ότι για τον λόγο αυτόν η απόφαση αυτή παραβιάζει το άρθρο 2, δεύτερη παράγραφος.

Το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί διότι την ύπαρξη τέτοιων διαταραχών δεν μπορεί, λόγω της γενικής τους εκτάσεως σε σχέση με την εθνική οικονομία, να επικαλεσθεί παρά μόνο το ενδιαφερόμενο κράτος και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 37· η Κυβέρνηση της Γαλλικής Δημοκρατίας δεν παρενέβη στην παρούσα δίκη και δεν έκανε χρήση της διαδικασίας που της παρέχει το εν λόγω άρθρο.

3. Η προσφεύγουσα στην υπόθεση 27/58 προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει το άρθρο 3 β, κατά το ότι η κατάργηση του τιμολογίου αριθμός 13, κεφάλαιο 3, παράγραφος I, την οποία διατάσσει, θεωρούμενη στο πεδίο εφαρμογής της με αφετηρία τα ορυχεία των Πυρηναίων, και 12, παράγραφος I, επιφέρει αύξηση της τιμής μεταφοράς τέτοια που η προσφεύγουσα να μην μπορεί να φθάσει στις πηγές παραγωγής υπό προϋποθέσεις συγκριτικώς όμοιες με εκείνες των παρεμφερών βιομηχανιών.

Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό διότι η εφαρμογή του άρθρου 3, β πρέπει να τηρεί την απαίτηση του άρθρου 2, δεύτερη παράγραφος, σύμφωνα με την οποία η ορθολογικότερη κατανομή της παραγωγής στο υψηλότερο επίπεδο παραγωγικότητας πρέπει να στηρίζεται στην κλιμάκωση του κόστους παραγωγής που προκύπτει από τους φυσικούς και τεχνικούς όρους των διαφόρων παραγωγών.

Τα επίδικα τιμολόγια έχουν ως συνέπεια να νοθεύουν μέσω ενισχύσεων ή επιχορηγήσεων την κλιμάκωση του κόστους παραγωγής της προσφεύγουσας επιχειρήσεως και να εξομοιώνουν τους όρους παραγωγής, που αντιστοιχούν σ' αυτή την επιχείρηση, τεχνητά προς εκείνους τους όρους υπό τους οποίους τελούν οι παρεμφερείς βιομηχανίες που δεν δικαιούνται μειωμένη τιμολόγηση.

4. Και στις τρεις υποθέσεις οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση θίγει, με την κατάργηση των επιδίκων τιμολογίων που επιφέρει αύξηση του κόστους παραγωγής, την καθιέρωση της πιο χαμηλής τιμής υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει το άρθρο 3, γ.

Το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί· πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 2, δεύτερη παράγραφος, η καθιέρωση της πιο χαμηλής τιμής πρέπει να τηρεί τη θεμελιώδη αρχή του ανταγωνισμού που αποτελεί τη βάση της κοινής αγοράς και η κατώτατη αυτή τιμή πρέπει να προκύπτει από τους φυσικούς όρους παραγωγής υπό τους οποίους τελούν οι παραγωγοί· τα επίδικα τιμολόγια έχουν ακριβώς ως συνέπεια να νοθεύουν αυτούς τους όρους κατά τρόπον ώστε η τιμή που επιτρέπουν να ορισθεί να μην είναι η χαμηλότερη δεκτή από τον ανταγωνισμό.

Περαιτέρω, ναι μεν το άρθρο 62 της Συνθήκης προβλέπει ότι η Ανωτάτη Αρχή μπορεί κατά παρέκκλιση από την αρχή που απαγορεύει κάθε μέτρο ενισχύσεως,

να εγκρίνει αντισταθμιστικές καταβολές για να αποφευχθεί να καθορισθεί η τιμή του άνθρακα στο επίπεδο του κόστους παραγωγής των ορυχείων των δαπανηρότερων σε εκμετάλλευση, η παρέκκλιση όμως αυτή επιτρέπεται μόνο κατά το μέτρο που η διατήρηση σε λειτουργία αυτών των ορυχείων αναγνωρίζεται προσωρινώς αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών που ορίζονται στο άρθρο 3.

Κατόπιν αυτού, τα επίδικα τιμολόγια δεν μπορούσαν να εγκριθούν αφού αποτελούσαν μέτρα μόνιμης ενισχύσεως.

5. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν κακώς ότι η κατάργηση των επιδίκων τιμολογίων, η οποία επιφέρει την αύξηση της τιμής παραγωγής, παραβλάπτει την πραγματοποίηση των στόχων του άρθρου 3, δ και ζ.

Πράγματι, από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η πραγματοποίηση των στόχων αυτών στηρίζεται στην τήρηση των φυσικών και όχι των νοθευμένων πόρων παραγωγής των επιχειρήσεων άνθρακα και χάλυβα και ότι αποκλείει κάθε μέτρο ενισχύσεως.

Όσον αφορά ειδικά τον σκοπό που αναφέρεται στο άρθρο 3, ζ, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 54, τέταρτη παράγραφος, απαγορεύει τη χρηματοδότηση προγράμματος ή την εκμετάλλευση εγκαταστάσεων που προβλέπεται από αυτό μέσω επιχορηγήσεων, ενισχύσεων, προστατευτικών μέτρων ή διακρίσεων αντιθέτων προς τη Συνθήκη.

Κατόπιν αυτού, η διατήρηση των επιδίκων τιμολογίων, εφόσον αποτελούν μέτρα ενισχύσεως αντίθετα προς τη Συνθήκη, δεν είναι δε σύμφωνα προς τους αναγκαίους όρους πραγματοποιήσεως του σκοπού του άρθρου 3, δ και ζ, έπρεπε να απαγορευθεί.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

έχοντας υπόψη τα διαδικαστικά έγγραφα,

αφού άκουσε την έκθεση του εισηγητή δικαστή, τις προφορικές παρατηρήσεις των διαδίκων, καθώς και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα,

έχοντας υπόψη τα άρθρα 2, 3, 4, 5, 15, 31, 33, 37, 53, 54, 62, 67, 70 και 80 της Συνθήκης καθώς και τα άρθρα 10 και 23 της Συμβάσεως περί των μεταβατικών διατάξεων, το Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΚΑΧ και τον Κανονισμό Διαδικασίας του Δικαστηρίου της ΕΚΑΧ, ιδίως τα άρθρα 29, παράγραφος 3, και 60, παράγραφος 1,

απορρίπτοντας κάθε αντίθετο ισχυρισμό, αποφασίζει:

1) Απορρίπτει ως αβάσιμες τις προσφυγές επί των συνεκδικαζομένων υποθέσεων 27/58, 28/58 και 29/58.

2) Καταδικάζει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Κρίθηκε από το Δικαστήριο στο Λουξεμβούργο στις 10 Μαΐου 1960.

Donner Delvaux Rossi

Riese Hammes

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Μαΐου 1960.

Ο Γραμματέας
A. van Houtte

Ο Πρόεδρος
A. M. Donner